

Таємниця старої обсерваторії

Олесь Ільченко

Чорний плащ

Якось у невеликому парку, де щодня гуляли Оленка і Влад, з'явився чудернацький Незнайомець у довгому чорному плащі. Він рішуче підійшов до Оленки і Влада. Діти трохи злякалися, бо їхні друзі вже подалися додому, а вони забарилися і йшли самі.

— Не бійтеся мене, — звернувся Незнайомець до хлопчика і дівчинки. — Я знаю вас і ваших батьків. У тебе, Оленко, є старший брат Марко. А у тебе, Владе, — старша сестра Леся.

— А звідки це Вам відомо? — Влад був, украй здивований.

Голос у Чорного Плаща був утомлений, але не злий.

— Довго пояснювати... Мушу звернутися до вас. Адже тільки ви можете мені допомогти.

— Ми? В чому? — насторожилася Оленка.

— Мені треба повернутися додому...

— Грошей у нас немає, — твердо сказав Влад. Він чув, як на такі натяки відповідала його сестра.

— Гроші не потрібні. Вони не допоможуть. Мені можеш допомогти тільки ти, Владе. Ходімо зі мною!

— Ні! Він з Вами не піде! — Оленка відчула щось лихе.

— Нам просто треба піднятися на пагорб над парком і пройти за паркан, до старої обсерваторії.

— Ви там живете? За тим парканом, кажуть, злі пси бігають... — завагався Влад.

— Немає там ніяких псів, запевняю. А обсерваторія — те місце, з якого я можу нарешті повернутися додому... Влад має тільки доторкнутися там до однієї речі, — і я вже вдома!

— Гарзд. Я піду з Вами, — Владу стало так цікаво, що на мить він забув про страх.

— Ми підемо вдвох! — несподівано для себе вигукнула Оленка. Вона не хотіла відпускати Влада з Незнайомцем.

— Добре! — якось дивно всміхнувся Чорний Плащ.

...Влад підіймався на гору за таємничим Незнайомцем. Хлопчикові було лячно, але цікавість долала страх. Оленка мовчки простувала слідом. Виявилося, що тут, на пагорбі, над старим парком, були справжні джунглі з дерези і бузини. Насилу помітна стежка примхливо звивалася в заростях.

— Незабаром побачите, — раптом озвався Незнайомець, і Влад з Оленкою здригнулися від несподівано глухого голосу.

Нарешті діти угледіли велику вежу з жовтої цегли. Верхня частина вежі дивно

заокруглювалася і була схожа на половину кавуна, Тільки темна смуга на "кавуні" була лише одна. Та й не смуга, а глибока щілина правильної форми.

— Обсерваторія! — урочисто мовив Чорний Плащ.

— А де ж паркан, який видно із парку? Він стоїть довкруг вежі! — здивувалася Оленка.

— Якщо йти правильно, — зітхнув Незнайомець, — то жодних парканів ніде не буде... Нам треба зайти до вежі!

Оленка по-справжньому злякалася. Вона згадала, що з незнайомцями, надто ж у чорних плащах, не можна нікуди ходити. Влад мимоволі озирнувся. Довкола панувала незвична тиша.

— Ви ще не дізналися про ГОЛОВНЕ, — ніби прочитав їхні думки Незнайомець. — Про таємницю цієї обсерваторії... Я ж казав: там є одна річ. Втім, ходімо!

Незнайомець промовив це таким голосом, що діти відразу ж послушалися його.

До обсерваторії провадили високі залізні двері. Чорний Плащ дістав здоровецького іржавого ключа й, доклавши зусиль, відімкнув їх.

Всередині було не так темно, як гадалося. Через ту щілину в бані струміло достатньо світла, й вони уздріли довжелезну руру телескопа, якісь незрозумілі механізми, колеса і коліщата різних розмірів, лампи, вкручені рядами в темні пластини, щось на кшталт двигунів...

Все було вкрите густим шаром пилу. Оленка чхнула і... щось страшне та чорне зірвалося над її головою й почало ширяти в повітрі. Оленка зойкнула, а у Влада аж у роті пересохло.

— Це просто кажан, — байдуже зауважив Незнайомець. — Ви збудили його... А йому, можливо, снилася не ця Земля.

Тим часом Влад помітив щось схоже на крісло, таке, як на роботі у тата. Воно вигідно розмістилося біля телескопа. Либонь, сидячи в ньому, можна було крутити чудову мідну ручку, припасовану до зубчастого колеса, та обертати руру телескопа! Влад бачив у фільмах, що астрономи саме так націлюють телескоп на зорі! Він швидко вмовстився у кріслі.

— Оленко, дивися! — гукнув Влад.

— Ні!!! — зойкнув Незнайомець.

Та було вже пізно...

Коли рожева імла розвіялася, Влад побачив, що він стоїть посеред обсерваторії. Споруда якось дивно змінилася — тепер вона сяяла, мов нова. Всі загадкові прилади, коліщата, механізми виглядали так, ніби їх щойно створили. Незнайомця не було, але Оленка стояла неподалік, біля цегляної стіни.

— Що відбулося? — роззирнувся довкола Влад.

— Ти крутонув оту мідну ручку, я вхопилася за тебе і... — Оленка була розгублена. — Я не знаю... Нас неначе поглинув вихор. А Чорний Плащ зник. По-моєму, слід йти звідси, — розсудливо зауважила Оленка.

— Якесь дивне в мене відчуття... А втім, ходімо! — урвав свою думку Влад.

Діти вийшли з обсерваторії й остовпіли. Довкруги лежала піщана пустеля. Саме така, якою її малюють у книжках. Пагорби із жовтого піску, що поросли якимись жалюгідними чорними кущиками, і де-не-де купки каміння. На очах Оленки з'явилися сльози.

— Що це таке? Де ми? То все витівки Чорного Плаща!

— Поглянь, Оленко! — вигукнув Влад. — Он там, на обрії!

І справді: далеко-далеко, на межі землі й неба, сяяло вогнями якесь незнайоме місто. Шпичасті хмарочоси мерехтіли блідо-зеленим світлом.

— Ходімо на розвідку, — запропонував Влад. — Треба дізнатися, як усе довкола могло так швидко змінитися. Підемо до того міста.

— Гарзд, ходімо.

Варто було дітям зробити кілька кроків, як вони вже стояли на околиці міста.

— Як це ми так швидко просунулися? — здивувався Влад.

Сонце пригрівало не на жарт. З узбіччя дороги, де стояли діти, було видно, що довкола хмарочосів літають якісь апарати, схожі на гелікоптери. А дорогою, повз дітей, мчали автомобілі, але не в звичному порядку. Щоб перейти таку дорогу, треба було подивитися спочатку праворуч, а не ліворуч.

— Здається, ми потрапили на іншу планету! — зауважила Оленка.

— Не може бути, — засумнівався Влад. — Ми ж нікуди не летіли і до космічного корабля не сідали.

— А обсерваторія?

— Ну... вона не схожа на ракету... — вагався Влад.

— Може, ми мандрували у часі? — міркувала Оленка.

— Такого не буває!

— Ласкаво просимо гостей на екскурсію нашим чудовим містом! — поруч із Владом і Оленкою зупинилося дивне авто. З вікна виглядав лисий чоловік із зеленкуватим обличчям і червонястими очима, які блищали, мов скло. — Вам, як я зрозумів, треба дістатися на вулицю Шовкову?

— Непогано було б... Адже наш будинок на сусідній вулиці, — прошепотів Влад Оленці. А вголос відказав: — На жаль, ми не можемо сісти у авто до незнайомої людини!

— А ми вже познайомилися! Сідайте, Оленко і Владе!

Діти не встигли здивуватися, як опинилися на задньому сидінні автомобіля. Він безшумно рушив. Випереджаючи запитання, дивний водій сказав:

— А у нас всі авта безшумні. Й усіх хлопчиків звать Владами, а дівчат — Оленами!

— Як це може бути? — образилася Оленка. — Як же їх усіх розрізнити?

— А навіщо? — зареготав водій. — Адже всі діти однакові! А дорослі — й поготів!

Водій мчав широкою дорогою, долав перехрестя, мости... Зблизька, крізь великі вікна хмарочосів, дітям вдалося роздивитися, що там працюють якісь незрозумілі машини. Від них тягнуться барвисті дроти, з шаленою швидкістю обертаються кола, диски. Всю цю машинерію приводили в рух зморені люди, які без упину крутили великі

колеса, схожі на корабельні штурвали, приєднані до чорних ящиків.

— Чи довго ще їхати? — запитав нарешті Влад.

— Якщо вам набридла ця чудова мандрівка, то ми вже й приїхали! Треба було просто мені сказати! — знову зареготався водій. — Виходьте! На вас чекають он у тому палаці!

Діти вийшли і побачили не таку вже й високу, але простору споруду, яка блищала, мов сталь. Вона була прозора, і всередині видно було велику залу.

Оленка озирнулася і сторопіла: на голові у водія раптом з'явилася фіолетова напівпрозора ґуля, що блимала, мов електрична лампочка. Вона хотіла показати її Владові, сказати йому про це, але авто блискавично зникло.

Діти увійшли до сяйливого дому. Обабіч пурпурової килимової доріжки стояли безрукі істоти у військових мундирах. Вони поглядами вказували Оленці і Владу, що йти треба саме по цій доріжці. Вона привела їх до чорного трону, — він стояв у глибині зали, й діти спочатку його не помітили.

На троні сиділа якась похмура істота — вона була дуже схожа на водія, котрий привіз Влада й Оленку. Рукою із довгими pazурами істота чухмарила шпичаки, які росли в неї на голові.

— Отже, незаконне проникнення із так званої Землі! — прискіпливо глянув на дітей зеленкуватий володар трону.

— Чому так званої? — запитав Влад.

— Тому що мені доповіли, звідки ви! Навіть не намагайтеся брехати! Бував я у вас. Наказую вам блукати цим містом до знемоги!

А як підростете, то працюватимете на мене! Будете допомагати моїм машинам добувати зелені пластинки з листя рослин!

— Отакого! — розсердилася Оленка. — Ви навіть на людину не схожі, а вирішуєте за людей! Тікаймо, Владе!

— Кусайте їх! — заволав володар трону, вишкіривши ікла, і люто затупотів кудлатими ногами із червоними кігтями.

Діти помчали пурпуровою доріжкою, спритно уникаючи істот, які намагалися вкусити їх гострими зубами. Ось вони вибігли надвір і несподівано потрапили на біжучий тротуар, що рухався уздовж будинків. Було видно, що широкий проспект із тротуаром тягнеться аж до пустелі, якою вони й дісталися до міста.

Оленка і Влад чимдуж бігли тротуаром. За ними гналися зубані в мундирах. Наприкінці проспекту тротуар робив коло і повертав назад. Діти, не змовляючись, стрибнули з нього просто у пісок. Істоти не наважилися стрибати. Вони люто клацали зубами, але тротуар повіз їх геть.

Діти озирнулися. Звідси було видно обсерваторію.

— Мамо! — вигукнула Оленка.

— Злякалася? — Влад ніяк не міг відхекатися.

— Та ні, — усміхнулася Оленка, — он іде моя мама! І тато! І твої батьки теж!

Справді, до Влада і Оленки по піску легко йшли їхні батьки. Вони рухалися

півколом, простягнувши до дітей руки. Обличчя у них були якісь застигли й наче неживі.

— Підійдіть, ми вас обіймемо! — озвалася Оленчина мати.

— Ближче, ближче, — кликав тато Влада, — вас погано видно!

Тут Оленка з жахом побачила, що у їхніх батьків на ногах ратиці, точнісінько такі, як у свині, яку вона бачила в бабусі у селі!

— Тікаймо! Це не наші батьки! Вони несправжні! — закричала Оленка.

— Бачу! — здригнувся Влад, адже й він помітив жахливі ноги цих істот.

Діти почали задкувати. Істоти хльоскали себе тонкими хвостами по боках і простягали руки вперед, неначе намагалися дістати Оленку і Влада. їхні руки якимось химерно видовжувалися і вже мало не хапали дітей. Одна з істот боляче стьобнула Влада хвостом по руці. Влад підняв камінь і пожбурив його в "тата". Істота зойкнула і впала. Інші злякалися і позадкували.

— До обсерваторії! — вигукнув Влад.

— Хутчій! — зрозуміла Оленка.

Але повернутися назад, до споруди з круглою баштою, виявилося не так просто, як пройти до міста. Пісок сипався під ногами, йти було важко, й хоча вітру не було, діти немов розштовхували густе повітря.

Істоти не відставали. Влад помітив, що Оленка починає стомлюватися.

— Дай руку! — звелів хлопчик. — Тримайся за мене!

Він помагав дівчинці, як міг. Нарешті діти прибігли до дверей обсерваторії.

— В крісло, мерщій! — безсило прошепотіла Оленка.

— Спробуймо! — озирнувся Влад. — Тільки ручку, мені здається, тобі треба покрутити в інший бік! Сідай!

Влад стрибнув у крісло і посадив поруч із собою Оленку. Істоти вдерлися до обсерваторії й уже простягали до дітей руки та хвости.

Оленка швидко перехрестилася, а Влад щосили крутонув мідну ручку.

Все поглинув рожевий вихор...

Отямилися діти начебто за мить, хоча ніхто не зміг би сказати, скільки часу минуло насправді. Вони знову були в знайомій старій обсерваторії. Біля стіни навпочіпки сидів Чорний Плащ.

— Слава Богу, ви тут! Вам вдалося повернутися! Ви крутили ручку в зворотному напрямку?

— Це Ви все підстроїли! — спохмурніла Оленка. — А якби ми залишилися там... там, де були?

— Це було б жахливо! От що. Я мушу розповісти вам усе. Ви потрапили до паралельного світу!

— Пара... що? — здивувалася Оленка.

— Я знаю! Мені сестра розповідала: десь поруч із нашим світом, неподалік від нас, є подібні світи, вони схожі на наш, але не такі, — згадав Влад. — і є лазівки, якими можна потрапити туди! Ми наче вдома й водночас не на Землі... І ви знали про таку

лазівку!

— Отак я і потрапив сюди, до вас. Точніше, заблукав. Через обсерваторію я можу повернутися до свого світу, до своєї Землі. Але чомусь у мене вдома, коли я кручу Велику Ручку Переміщення — все гаразд. А тут, як я здогадався, Ручка Переміщення слухається тільки Влада!

— А чому це мене? В мені ж нічого особливого немає! — здивувався Влад.

— Тому, що ти, Владе, — це я. І навпаки: я — це ти, — зітхнув Незнайомець.

— Не розумію, — зашарівся Влад. Він завжди червонів, коли чогось не міг зрозуміти.

— Дуже просто. Я — це дорослий ти. Коли ти виростеш, світ дуже зміниться, і люди будуть мандрувати до тих, інших світів, що містяться поруч із нами. Я помилково потрапив не туди, куди хотів. Але, на щастя, опинився у своєму дитинстві й зустрів Влада. Тобто себе! Тепер усе можна виправити! Я повернуся, куди треба, а ти вже наперед будеш знати, що в майбутньому, в іншому світі, не всі Ручки Переміщення можна крутити як завгодно.

— Оце історія! — в Оленки аж очі засвітилися. — Розкажу подружкам — не повірять!

— Ох, я вас дуже прошу, нікому про це не розповідайте, навіть батькам! Інакше майбутнє — ваше майбутнє — може непередбачувано змінитися! Я поспішаю, — захвилювався Незнайомець-Влад. — Допоможи мені, Владе! Візьмися за ручку, тільки поверни її рівно п'ять разів!

Чорний Плащ сів у крісло, Влад поважно підійшов до Ручки Переміщення. Глибоко зітхнув і покрутив.

Дітям здалося, наче вони почули: "Побачимось!". Крісло огорнув рожевий туман. Чорний Плащ, Незнайомець, він же Влад, зник...

— Сподіваюся, він потрапив, куди йому треба було! — Владові стало сумно, й він глянув на Оленку.

— Відчуваю, що наші пригоди не завершилися! Ой, Владе! Нас же вдома чекають! — схаменулася раптом Оленка.

— Мама вже, мабуть, хвилюється, — спохмурнів Влад.

І діти швидко вибігли з обсерваторії.

Бермудські пірати

Стара обсерваторія самотньо височіла над парком. Перед нею стояли Оленка і Влад.

— То як, заїдемо? — поглянув на Оленку Влад.

— Тобі знову пригод закортіло?

— І так, і ні... — завагався Влад. — Але ж ми маємо зрозуміти, як вона працює, як влаштована!

— Гаразд. Тільки обережно, — Оленці й самій дуже хотілося глянути на чудернацькі механізми, приховані у цій цегляній вежі.

Діти підійшли впритул до залізних дверей. Влад смикнув за ручку, але двері були зачинені.

— Ключ... Ключ мав залишитися у дверях, — міркував Влад.

Оленка нагнулася. Ключ лежав під листками кульбаби, трохи присипаний землею. Влад узяв його, вставив у шпарину... Двері з рипінням відчинилися.

Напівтемрява неначе розступилася, й вони побачили дивні прилади і механізми обсерваторії. Рура телескопа, крісло, мідна ручка, а біля неї — пластинка з чорного металу, якої вони раніше не помітили. І таємничі знаки на ній.

— Риска на ручці вказує на округлий знак, — зауважила Оленка.

— Я його бачив у книжці з астрономії. Це знак нашої Землі, — згадав Влад.

— А інші?

— Інших не знаю. В тій книзі були знаки і Венери, і Марса... Але таких не було.

— Мені здається, що як обертаєш ручку, то риску треба поставити навпроти інших знаків, і тоді...

— ...відбувається подорож до... як там казав Незнайомець, тобто я, тобто... — заплутався Влад.

— Подорож до паралельних світів! Я запам'ятала!

— Так! І я знову хочу побачити щось незвичайне! — захвилювався Влад.

— Я з тобою! — твердо сказала Оленка.

Діти вместилися в широкому кріслі, а потім Влад обернув ручку так, щоб її риска вказувала на знак, що скидається на символ Землі, але з хрестиком у центрі кола.

...Рожевий туман поволі огорнув усе довкола, а потім неохоче розвіявся. Оленка і Влад озирнулися. В обсерваторії нічого не змінилося.

— Щось не те. Нікуди ми не помандрували... — розчаровано зауважив Влад.

— Може, спробуємо іншого разу! — зітхнула Оленка.

Діти вийшли із вежі й, пролізши крізь добре знайому діру в залізному паркані, вийшли на схил. Він густо поріс височенною кропивою, чудернацькими сивими травами й ожиною. Оленка і Влад ледве знайшли стежку, що провадила у діл.

— Владе, поглянь! — Оленка з цікавістю розглядала ліану, що перегородила їм шлях. — Щось я не пригадую в нашому парку ліан!

— А я не пригадую цих пальм! Отже, ми кудись-таки потрапили!

І справді, ліани чіплялися за пальми, що розкинули своє листя високо над головами. За поворотом стежки кущі трохи розступилися. Стало видно пагорб, вкритий яскраво-зеленого рослинністю із вкрапленнями великих папоротей і магнолій. Хаші закінчувалися рядом кокосових пальм на білому піщаному пляжі. Від пляжу до самісінького обрію лежав неозорий голубий океан, трохи зеленкуватий біля берега.

— Яка краса! — захоплено вигукнула Оленка. — Я завжди мріяла побувати на тропічному острові!

— Хтозна, чи острів це...

Договорити Влад не встиг.

— Не рухайтесь і підніміть свої верхні кінцівки вгору — звелів позаду противний писклявий голос.

Діти перелякано скорилися тому наказу. Влад трохи озирнувся і побачив дивну істоту, що скидалася на великого блискучого жука із шістьма лапами. Перша пара його лап тримала щось схоже на автомат.

— Ідіть уперед і не оглядайтесь! Швидко! — наказала істота.

Діти спустилися до берега і побачили біля причалу сріблястий корабель, — він довгастий, мов підводний човен, але з палубою і надбудовами на ній. Жук, який взяв у полон Оленку і Влада, різко свиснув, і на палубу вискочила ціла купа істот-жуків. Вони перекинули до берега трап. Жук грубо підштовхнув до нього дітей.

На судні жуки шанобливо розступилися, пропускаючи майже справжнього богомола із вісьмома лапами.

— Добре! Дуже добре! — потирив лапи богомол. — Бачу, трапляються ще в світі несподіванки! Істоти зі сталою температурою тіла! Неймовірно. Наші прилади помітили вас іще на схилі. Дослідницький корабель, уся команда, отримає винагороду за таке відкриття! Та перш ніж засушити вас для музею, ми маємо дізнатися, що ж у вас всередині! До лабораторії цих потвор!

І хоч як опиралися Влад з Оленкою, їх потягли сходами, які провадили углиб корабля.

У просторій кімнаті, що скидалася на операційну залу, Владові зв'язали руки і посадили біля ілюмінатора, а Оленку поклали горілиць на великий металевий стіл і міцно закріпили руки і ноги пластиковими застібками.

— Почнемо з цієї білявки! — наказав богомол.

Жуки забігали по кімнаті, готуючи блискучі гострі ножі, гаки і якісь страхітливі інструменти, які Оленка бачила колись у лікарні.

— Владе! — заплакала вона.

Хлопець смикнувся, але мотузки не піддалися. Тим часом жуки взяли ножі й упритул наблизилися до Оленки.

Влад безпорадно озирнувся. Крізь протилежне вікно-ілюмінатор він раптом побачив, як із-за мису стрімко вихопився старовинний вітрильник із трьома щоглами, геть чисто наче з книжки "Острів скарбів". На найвищій щоглі майорів червоно-зелений прапор, а на нижчій, задній, — чорний, із черепом і перехрещеними кістками. Влад і здивуватися не встиг, як з правого борту вітрильника залпом вистрілили гармати.

— Ні!!! — закричала Оленка, бо один із жуків замахнувся на неї ножем.

І тієї ж миті судно жуків здригнулося від вибуху. Постріли були точні. Ядра вітрильника поцілили в корабель. Дехто з жуків повалився на підлогу мертвий, інші були поранені. У каюті щось загорілося.

Влад побачив, що рукав його сорочки став мокрий від крові. Але болу він не відчув. Хлопець схопився на ноги, підніс руки до полум'я і перепалив мотузку. Скинувши пута,

одразу ж підскочив до Оленки і звільнив її від застібок.

— На палубу! — вигукнув Влад. — Тікаймо!

Діти вискочили на палубу. Жуки метушилися, стріляли по вітрильнику зі своїх автоматів.

Тим часом старовинний корабель устиг розвернутися другим бортом і знову смальнув з усіх гармат. У повітрі почулося виття снарядів.

— Лягай! — тільки й устиг крикнути Влад.

Він просто повалив Оленку на палубу і прикрив собою.

Щось неприємно задзеленчало, хлюпнуло, почулося булькання, неначе вода виходила з ванни. Судно почало тонути. Влад ухопив довгий шматок пластику, який валявся на палубі.

— Геть із корабля! Пливімо від нього подалі! — скомандував Влад. Діти стрибнули у воду. Тримаючись за пластиковий уламок, вони відгрібали від потопуючого судна. Жуки плавати не вміли і тонули один за одним. А до дітей уже наближалася шлюпка з вітрильника.

...Влад прийшов до тями на палубі. Він лежав біля чавунної гармати, вгорі над ним лопотіло вітрило і майорів чорний прапор. Поранена рука була перев'язана. Поруч сиділа Оленка, а довкола стояли люди в старовинному одязі. На головах у них були трикутні капелюхи або с'як-так пов'язані хустки.

— Джентльмени, цей містер потопельник не такий і мертвий! — зареготався височенний чорнобородий чоловік. — Ха! Влад і Олена... — тут Оленка кивнула головою. — Чудернацькі наймення, та головне, що ви — люди. А люди нам потрібні!

— Ви пірати? — не подумавши, бовкнув Влад.

— А що, тобі наше ремесло не подобається? — люто зиркнув на нього бородань. — Ти, може, більше любиш клятих іспанців?

— Та... — пробелькотів Влад.

— Отож! Годі базікати! Зачиніть їх поки що в кубрику! — звелів бородань. — І до роботи! Ці диявольські жуки встигли пошкодити судно!

І Влад з Оленкою знову стали полоненими.

— Вони підібрали нас у воді, — прошепотіла Оленка. — Ти саме знепритомнів...

— Поглянь, який дзвін, — перебив її Влад. — І підзорна труба! А мапи! Як у музеї!

— На дзвоні напис англійською мовою: "Помста королеви Анни".

Що це?

— Я читав про... — Влад зблід. — То назва знаменитого піратського вітрильника XVIII століття! А капітаном на ньому був зарізяка на прізвисько Чорна Борода! Це і є той здоровань!

— Але ж як вони опинилися в цьому... світі?

— Як і ми, либонь... — зітхнув Влад. — Але от халепа: як тепер звідси вибратися?

Оленка не встигла відповісти. До каюти увійшов кульгавий пірат і наказав йти за ним до капітана.

Чорна Борода сидів на барилі під щоглою і палив люльку. Він пильно дивився на

дітей.

— Мене більше цікавить, не те, як ви сюди потрапили, — кахикнув капітан — а-чи знаєте ви, як звідси вибратися!

— Звідки — "звідси"? — перепитав Влад.

— Звідси! — обвів рукою простір Чорна Борода. — Наче ви не розумієте! Ви ж хоч і малі ще, але люди! На відміну від усякої погані, що заселяє тут усе і скрізь! Уже рік ми блукаємо тутешніми морями і океанами. І я не можу збагнути, куди ми потрапили! Жодного знайомого острова, жодної відомої зорі на небі, жодної звичної течії, сто тисяч чортів! Тут навіть материків немає, здається! Самі тропічні острови! Одного клятого дня ми потрапили у неймовірно лютий шторм біля Бермудських островів. Ми зрозуміли, що диявол забирає нас до пекла. Ми молилися. Та раптом наш корабель почала засмоктувати чорна лійка серед океану! Чорторий! Наш вітрильник уже не плив, а просто падав кудись у прірву, просто в пельку Люцифера! Ми прив'язали себе мотузками до щогол. Адже швидкість вітрильника була такою, що на ногах уже ніхто б не встояв! І раптом наше судно неначе вилетіло на поверхню океану, де не було вітру, хвиль і сяяло південне сонце! Ми гадали, що врятувалися, але даремно. Це незнайомі нам краї. Тут живуть лише різні жахливі жуки, з людину завбільшки, які мають зброю і дивні кораблі. Ми весь час воюємо з ними, бо якщо ми не вбиваємо їх, то жуки вбивають нас. Вони вже вполювали кількох моїх добрих хлопців і навіть боцмана Джона! Але ж запаси пороху і ядер у нас не безмежні... Я підозрюю: ви знаєте щось таке, що може допомогти нам — усім! — знайти шлях звідси!

— Отже, літаки і кораблі поблизу Бермуд не тонуть, не зникають просто так... Вони провалюються у паралельний світ — прошепотіла Оленка.

— І обсерваторія — не єдине місце для проникнення КУДИСЬ! — додав Влад.

— Годі перешіптуватися! Кажіть так, щоб я чув і щоб розумів! А то ми повісимо вас на щоглі! Замість прапора!

— Річ у тім, що все не так просто, як вам здається. Крім нашого звичного світу, існують паралельні світи... — почав Влад.

— Що ти торочиш! Які світи? Ти мене розлютив! — загорлав Чорна Борода. — Куди йти судну?! Ти знаєш?! Звідки ви сюди прийшли?

— Капітане! Торнадо! Смерч наближається дуже швидко! — закричав один з піратів, що дивився на обрій у підзорну трубу.

— Підняти якір! Повний вперед, від берега! — скомандував капітан.

Вітрильник пішов назустріч тайфуну...

Те, що трапилося потім, Влад і Оленка згадували із жахом.. Просто на судно йшов смерч, який упирався в небо. Дітей загнали в трюм і зачинили. Але так було ще страшніше чекати зустрічі з торнадо.

Аж ось судно здригнулося і затріщало. Дикий гуркіт лунав десь іззовні. Несподівано все затихло.

Влад визирнув на палубу. Щогли зникли. Власне, крім голої палуби, на судні взагалі нічого не було. І піратів також. Довкруг корабля обертався велетенський

вихор, а на самому вітрильнику панувала дивна тиша. Влад зрозумів, що вони потрапили в так зване око тайфуна. В середині цього ураганного стовпа існувало місце, де жодного вітру не було, Оленка з жахом показала Владові на якийсь предмет, котрий разом з вихором кружляв довкола, судна. Це у вирі тайфуну летів капітан Чорна Борода! Потім діти побачили уламки щогли, діжки і кількох піратів, що так само дико кружляли у вихорі.

— Ховаймося в трюм! — збагнув Влад. — Скоро зона тиші може минути!

Діти полізли в трюм і сховалися за горою діжок. Знову заревів буревій, і судно струснулося. Вітрильник тріщав і рипів, діжки зірвало з місця, і вони безладно покотилися трюмом. Оленці і Владу довелося ховатися подалі, аби їх не розчавило. Раптом корабель помчав уперед. Діжки збилися до купи десь позаду,

— Відійдімо вбік! — запропонувала Оленка. — Щось мені ця гонитва не подобається!

— Туди, в куток, де можна триматися!

Не встиг Влад це сказати, як корабель здригнувся, діжки покотилися вперед... Аж ось він зупинився — так раптово, що Оленка і Влад боляче забилися об дерев'яне ребро судна.

Запанувала тиша. Діти прислухалися, але нічого не чули. За хвилю почулося квіління — наче вітер свистів у шпарині.

Влад і Оленка вибралися із судна. Глибоко врізавшись у пісок, воно лежало на березі голого острова... Крім піщаних кучугур довкола нічого не було.

— Що робитимемо? — запитав Влад.

— Ходімо кудись. Іншого вгадати я не можу.

— Треба обстежити... — почав було Влад.

— Слухай! Твої обстеження до добра не доводять! — розсердилася Оленка. Потім замовкла, подумала і тихо сказала: — Вибач...

— Спокійно. Усе з'ясуємо.

Вони піднялися на високу кучугуру і несподівано побачили обсерваторію: Щоправда, вона була не зовсім така, як їхня, в парку/. Складена з масивного каменю, ця мала вигляд фортечної вежі. Проте баня із отвором для телескопа таки була!

— Не дуже вона мені подобається, — глянула на обсерваторію Оленка.

— Але вибору в нас немає...

Діти зайшли до обсерваторії. Обладнання було знайоме. Вони сіли в крісло. Влад уважно поглянув на знаки біля Ручки Переміщення і встановив позначку точно навпроти знаку Землі.

— Крути! — вигукнула Оленка.

І Влад охоче повернув мідну ручку.